

AKCIJA „GRADOVI I OPĆINE – PRIJATELJI DJECE“

Akciju pod nazivom „**Gradovi i općine – prijatelji djece**“ 1999. godine su pokrenule i vode dvije udruge: *Savez društava Naša djeca Hrvatske* i *Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju* dok na lokalnoj razini, u gradovima i općinama, Akciju vode koordinacijskih odbori. Pokrovitelj Akcije je Ured UNICEF-a za Hrvatsku.

Cilj Akcije - je motivirati tijela lokalne uprave i samouprave, stručne službe, ustanove za djecu, pravne subjekte, udruge građana te roditelje i djecu u lokalnim zajednicama da potpunije i brže ostvaruju prava i potrebe djece, priznata u Konvenciji UN-a o pravima djeteta koja obvezuje sve odrasle da čine što najviše mogu kako bi se svako dijete potpuno i skladno razvijalo i pripremio za život i korisno djelovanje u zajednici.

Program Akcije - obuhvaća sva područja života djeteta u lokalnoj zajednici te afirmira *holistički* pristup cjelokupne zajednice usmjerene na dobrobit djece, stvarajući sigurno i poticajno okruženje za djecu. Tako je hrvatski program razrađen putem 123 zahtjeva u 10 područja važnih za život djece: (1) Programiranje i planiranje za djecu, (2) Financijska sredstva za djecu, (3) Podrška i potpora udrugama za djecu, (4) Dijete u sigurnom i zdravom gradu, (5) Zdravlje djece, (6) Odgoj i obrazovanje djece, (7) Socijalna skrb za djecu, (8) Kultura i šport za djecu, (9) Slobodno vrijeme i rekreacija za djecu i (10) Podrška i pomoć roditeljima u skrbi i odgoju djece.

U Akciju se dobrovoljno uključuju gradovi i općine, a trenutno **u Akciji sudjeluje 101 grad i općina od kojih je njih 44 G/O dostiglo prestižan naziv - prijatelj djece** (prema redoslijedu proglašavanja od 2005.-2013.):

2005. - Čakovec, Opatija, Rijeka, Skrad, Varaždin, Zabok; **2006.**- Brod Moravice, Dubrovnik, Kutina, Velika Gorica, Zagreb; **2007.**- Karlovac, Koprivnica, Ogulin, Požega, Pregrada, Valpovo; **2008.** - Delnice, Mali Lošinj; **2009.**- Čazma, Dugo Selo, Križ, Slavonski Brod i Šibenik; **2010.** - Krapina, Osijek, Prelog i Vrbovsko; **2011.** - Belišće, Gospić, Pleternica, Pula, Ravna Gora i Sisak; **2012.** Buzet, Grubišno Polje, Labin, Radoboj, Stubičke Toplice, Vinkovci; **2013.** Jastrebarsko, Mače, Rovinj, Tuhelj.

Akcija se provodi na način da se potiče međusektorska suradnja u lokalnim zajednicama u korist djece, ocjenjuju postignuti rezultati, medijski prati i informira o tome širu javnost te dodjeljuju javna društvena priznanja u obliku postavljanja velike natpisne ploče na ulazima u gradove/općine koji/e ispune propisane programske zahtjeve i dostignu status „grad/općina – prijatelj djece“. **U okviru programa važno mjesto ima aktivno sudjelovanje djece u lokalnoj zajednici.**

Zbog svojeg značaja u ostvarivanju nacionalnih mjera djelovanja za djecu u Hrvatskoj, ova je Akcija uvrštena u *Nacionalni plan aktivnosti za prava i interese djecu za razdoblje od 2006.-2012.* godine, a od kraja 2008. godine Središnji koordinacijskih odbor se uključio i u rad Mreže europskih gradova prijatelja djece (EN CFC).

Program Gradovi i općine – prijatelji djece doprinosi pozitivnim promjenama u korist djece, a lokalne uprave i samouprave, ustanove, institucije udruge i pojedinci provedbom ove Akcije otvaraju nove prostore za međusobnu suradnju, komunikaciju i partnerstvo među odraslima i djecom. **Gradovi i općine – prijatelji djece su sredine koje sustavno brinu o zaštiti djece i njihovim pravima i potrebama.**

25 GODINA UN-ove KONVENCIJE O PRAVIMA DJETETA I

15 GODINA AKCIJE “GRADOVI/OPĆINE – PRIJATELJI DJECE”

Pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske dr. Ive Josipovića

Konvencija o pravima djeteta (*Convention on the Rights of the Child*) međunarodni je ugovor Ujedinjenih naroda kojim su utvrđena građanska, politička, ekonomska, socijalna, zdravstvena i kulturna prava djece. Djecom se smatra svako ljudsko biće mlađe od osamanaest godina, osim ako se u nekoj zemlji i u njenom zakonodavstvu punoljetnost ne stječe navršetkom neke druge životne dobi. Poštivanje Konvencije nadzire Odbor za prava djeteta UN-a.

Opća skupština je Konvenciju prihvatila 20. studenog 1989. Na snagu je stupila 2. rujna 1990. nakon što ju je ratificirao potreban broj zemalja članica. U Hrvatskoj je na snazi od 8. listopada 1991.

Gradovi – prijatelji djece (Child Friendly City) je globalna inicijativa UNICEF-a pokrenuta 1996. godine s ciljem stvaranja gradova po mjeri djece. U Hrvatskoj je Akcija započela 1999. godine, a vode je Savez društava Naša djeca Hrvatske i Hrvatsko društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju pod pokroviteljstvom Ureda UNICEF-a za Hrvatsku. Akcijom lokalne zajednice ostvaruju dječja prava iz Konvencije UN-a. Gradovi / općine, kad zadovolje kriterije iz programa, stječu počasni naziv „Grad/Općina – prijatelj djece“. Trenutno je u Akciju uključen 101 grad/općina, a počasni naziv je dostiglo 44 gradova i općina, s trendom rasta. Akcija potiče lokalne zajednice da ulažu u usluge za djecu, sigurno i zdravo okruženje, zdravlje, obrazovanje, kulturu, sport, slobodno vrijeme djece te daju podršku roditeljima u odgoju djece.